

Magnifice Rector

LXXXXI. In Gymnosophistis nihil Apulejus **aeque** laudat
quam quod torporem animi et otium oderunt, quod
(verbis ipsius utor) mensa posita, **priusquam** edulia appo-
nantur, quum omnes adolescentes ex diversis locis et officiis
ad dapem conveniunt, magistri perrogant, quod factum
a lucis ortu ad illud diei bonum **quisque** fecerit, quod denique
is, qui nihil habet adferre, cur prandeat, impransus ad opus
foras extruditur. Horum Philosophorum imagines in vobis Viri
Amplissimi praevidere sibi visus lectissimus multo **que** mihi jucundissimus
XXI annorum adolescens

Joannes Andreae Mahler

quum tempus adfore jam olim non ignoraret, quo mensa, ut ita
dicam, Academica ponitur quo Candidati ex aliis atque **(ue)** aliis terris
ad dapes honorum conveniunt, quo Vos Censores quid boni **quisque**
a Sole Scholastico oriente ad occidentem fecerit, inquiritis, quo denique
is, qui intra justum modulum profecit **ἄξιονὸνώνητος** judicatur
et (?) eo curas et cogitationes serio direxit ut in convivio hoc philoso-
phico honoratior sibi locus tribuatur. Supra doctiores accumbere
velle, impudentiae esse fatetur, contentus gradu, quem et vestra
aequitas et propria merita assignant. Nihilo minus quum
Vos, Viri Amplissimi, sicuti Gymnosophistae illi, non magis
hominem ingenio quam ingenium homine, id est humanitate
et virtutibus metimini, Mahlerus meus quem probitas, quem
amabile obsequium, quem morum honestas cum primis com-
mendat nullus proorsus dubitat, fore, ut ad mensam Ve-
stram non modo benigne recipiatur, sed locum quoque haud
poenitentium sortiatur. Valete summi patroni. Dabam
Ripis Cimbr: prid Kal. Jun. MDccXXXVI. Christ. Falst.
NB Hoc ipso anno pariter dimissus est
Michael Petri Vedsted alias Stolt

Rector magnificus (storslået)

91. Hos gymnosofisterne * er der nærmest ingenting, Apulejus fremhæver,
så meget som at de hader sløvsind og lediggang, at
(jeg bruger hans egne ord), når bordet er dækket, førend fødevarerne stilles
frem, når alle de unge fra de forskellige steder og opgaver
mødes til måltidet, lærerne udspørger, hvilken gerning
fra solens opgang hver enkelt har gjort til den dags gavn, at endelig
den, som ikke kan angive nogen grund til, at hans skal spise, intet spiser, men
sendes ud til sit værk. Disse filosofers billeder udtrykt i jer, højfornemme
mænd, synes den særdeles udmærkede og mig særdeles behagelige
unge mand på 21 år, at have set for sig, (nemlig)

Hans Andreassen Mahler,

da han var klar over at den tid ikke var langt borte, da det akademiske bord
om jeg så må sige, dækkes, hvor kandidaterne fra det efter det andet landområde
mødes til hædersmåltidet, hvor I censorer undersøger, hvad godt hver enkelt
har lavet fra skolesolens opgang til dens nedgang, hvor endelig
han, der har gjort fremskridt indenfor det rette omfang, skønnes værd at hjælpe
og i alvor har ledt sin indsats og sine tanker i den retning, at der i dette filosofiske
selskab tildeles ham en mere ærefuld plads. At ville ligge over mere lærde folk
indrømmer han er skamløst, tilfreds med det trin, som både jeres
retsindighed og hans egne fortjenester tildeler ham. Ikke desto mindre, når
I, højfornemme herrer, ligesom de omtalte gymnosofister, vurderer manden
ikke mindre på hans intellekt end intellektet på manden, dvs. på hans
personlighed og kvaliteter, vil min Mahler, som moralsk habitus, som
elskværdig føjelighed, som ordentlighed i livsførelsen anbefaler blandt de første,
utvivlsomt ikke bare få velvillig modtagelse
ved jeres bord, men også vinde sig en plads
han ikke har grund til at ærgre sig over. Lev vel, høje herrer! Skrevet
i Ribe i Jylland 31. maj 1736, Christian Falster.
NB I dette samme år er på samme måde dimitteret
Michael Petersen Vedsted, alias Stolt

* Gymnosofisterne var et kollegium af indiske vismænd, Alexander den Store skal have mødt i Indien og spurgt ud om diverse ting. Dette kollegium vakte i høj grad kejsertidens fantasi, og der er god grund til, at Apulejus (slutningen af 2. årh. evt., forfatter til en roman om det gyldne æsel med den indlagte historie om Amor og Psyche bl. a.) omtaler dem i sine *Florida*, udklip af særligt vellykkede passager, nr. 6: *Hos ego maxime admiror, quod homines sunt periti non propagandae vitis nec inoculandae arboris nec proscindendi soli; non illi norunt arvum colere vel aurum colare vel equum domare vel taurum subigere vel ovem vel capram tondere vel pascere. Quid igitur est? unum pro his omnibus norunt: sapientiam percolunt tam magistri senes quam discipuli iuniores. **Nec quicquam aequae penes illos laudo, quam quod torporem animi et otium oderunt. Igitur ubi mensa posita, priusquam edulia adponantur, omnes adolescentes ex diversis locis et officiis ad dapem conveniunt; magistri perrogant, quod factum a lucis ortu ad illud diei bonum fecerint. Hic alius se commemorat inter duos arbitrum delectum, sanata simultate, reconciliata gratia, purgata suspicione amicos ex infensis reddidisse; itidem alius sese parentibus quaepiam imperantibus oboedissee, et alius aliquid meditatione sua repperisse vel alterius demonstratione didicisse, . . . denique ceteri commemorant. **Qui nihil habet adferre cur prandeat, inpransus ad opus foras extruditur.***** Det er virkelig Apulejus' egne ord.

Ordet ἀξιωνότητος er jeg ikke helt sikker på at have læst rigtigt, og det er i givet fald også et ord, Falster selv har opfundet. Men det giver vel god mening.

Tallet 91. betegner formentlig blot nummeret i rækkefølgen af testimonier, og skal nok ikke medtages i det, du har gang i Det samme gælder de sidste par linjer.